

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Gair gan eich Cydgysylltydd Cyfoeth Naturiol Cymru

Croeso i'r Cylchlythyr Pryfed Afon diweddaraf! Mae wedi bod yn dymor arbennig i wirfoddolwyr fod ar hyd y lle, a hyfryd oedd gweld llawer o ganlyniadau'n dod i mewn a nifer fawr o safleoedd newydd yn cael eu cynnwys. Mae'r cyfuniad o lifoedd isel a thywydd hafaidd braf wedi helpu i gael cynifer o bobl â phosibl allan, gan ein cynnwys ni yn CNC, lle mae ein holl raglenni monitro wedi gwneud dechrau da. Hir y parhao!!

Diwrnod Samplu Ymddiriedolaeth Afonydd Sir Benfro yng Nghronfa Ddŵr Llys y Frân

Bu grŵp brwdfrydig o wirfoddolwyr Ymddiriedolaeth Afonydd Sir Benfro yn cynnal diwrnod o samplu dwys ar ragnentydd cronfa ddŵr Llys y Frân ar 14^{eg} Gorffennaf. Gwyddys bod gan y gronfa broblemau ewtroffeiddio, wedi arwain at ordyfiant o algae gwyrddlas yn y blynyddoedd diwethaf. Cynhaliwyd yr arolwg hwn i nodi unrhyw ragnant â phroblem, gyda golwg ar gydweithio gyda thirfeddianwyr i wella eu harferion.

Mae canlyniadau'r arolwg i'w gweld yn yr adroddiad. Diolchiadau enfawr i Ro Rogers a Jo Cunningham am drefnu'r cyfan (ac am ddarparu teisennau blasus!), roedd yn ddiwrnod llwyddiannus dros ben.

Teuluoedd infertebrat a'r hyn a ddywedant wrthym am ansawdd dŵr.

Teimlaf ei bod yn bryd imi sôn am hyn eto er mwyn y samplwyr newydd a recriwtiwyd gennym yn y gwanwyn. Dyma restr o rai o'r teuluoedd infertebrat sy'n ddangosyddion allweddol, a'r hyn y gall eu presenoldeb neu eu habsenoldeb o sampl ei olygu. Mae'n dal i fod yn well peidio â dod i gasgliadau byrbwyll yn syth ar sail y rhestr hon, gan fod nifer o ffactorau eraill fel natur dymhorol, tymheredd a llifoedd isel yn gallu cael effaith hefyd.

Teulu Infertebrat	Yn sensitif i:	Yn goddef:
Heptageniidae (Flat Bodied Mayflies) Ephemerelellidae (Blue Winged Olives)	Llygredd Organig (Sensitif iawn!) Asideiddio Dip Defaid Siltio	Dim llawer! Dim ond yn yr amodau glanaf mae'r cylion Mai hyn yn byw.
Pryfed y cerrig	Dip Defaid (Sensitif iawn!) Llygredd Organig Siltio	Asideiddio
Gammarus (Berdys y Nant)	Dip defaid (Sensitif iawn!) Asideiddio	Llygredd Organig (hyd at ryw bwynt, bydd hyd yn oed Gammarus yn diflannu mewn nentydd wedi'u cyfoethogi'n drwm). Mae nifer fawr o Gammarus heb fawr ddim byd arall fel arfer yn dangos amgylchedd wedi'i gyfoethogi'n organig.
Baetidae (Olives) Oligochaetes (Mwydod) Chironomidae (Larfau gwybed di-frath, Cynrhon coch)	Dim llawer!	Llygredd organig – os oes llawer iawn ohonynt heb fawr ddim byd arall, mae'n debyg mai llygredd yw'r achos. Ni fydd Baetidae yn bresennol mewn nentydd â pH arbennig o isel.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Camsyniadau Cyffredin wrth Adnabod - y pethau digoes llysnafeddog!!!

Y chwarter hwn, byddwn yn canolbwyntio ar llyngyr lledog, larfau pryfed a gelod. Mae'n hawdd drysu a cham-adnabod y grwpiau infertebrat hyn o dro i dro, sy'n arwain at anghywirdebau yng nghanlyniadau samplau. Tybiaf felly y byddai rhai canllawiau'n ddefnyddiol.

Llyngyr lledog

Mae'r rhain yn hollol wastad, hyd at oddeutu 1cm o hyd fel arfer, ac yn symud trwy lithro o gwmpas ar waelod eich padell. Nid oes ganddynt sugnolion ar y naill ben na'r llall, ac weithiau mae ganddynt ddwy big fach tebyg i gyrn ar y pen. *Polycelis felina* yw'r un yn y llun uchod, â dwy big sy'n debyg i glustiau cath ar y pen. Rydym hefyd yn dod o hyd i rywogaeth *Dugesia*, goresgynnwr o America, sydd â phen tebycach i siâp diemwnt a hyd o hyd at 2cm. Rydym yn bendant wedi'i chofnodi yn rhannau isaf nifer o ddalgylchoedd, felly mae'n un i gadw llygad amdani.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Larfau pryfed duon, Simuliidae.

Mae larfau pryfed duon tua 1cm o hyd. Fel arfer, maent yn glynu ar greigiau (neu waelod eich padell!) gan ddefnyddio edafedd sidan mân o'r pen tewach. Nid ydynt yn symud o gwmpas ryw lawer yn y badell. Mae'r pen teneuaf yn ben sy'n bwydo trwy hidlwr, sy'n symud o gwmpas yn y ffrwd gan hidlo gronynnau blasus ohoni. Gellir gweld niferoedd uchel iawn o'r rhain yn ystod tywydd cynnes.

Gelod

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Mae gan elod sugnolion ar y ddau ben, ac weithiau bydd marciau trawiadol arnynt. Maent yn symud trwy lynu a gwahanu pob sugnolyn, a chan ymestyn o fod yn hir a thenau i fod yn fyr ac yn dew. Mae'r rhywogaethau a gawn yn ein samplau fel arfer yn amrywio rhwng 2cm a 5cm o hyd. Nid oes un ohonynt yn niweidiol i bobl ac maent yn tueddu i fwydo ar falwod. Yr unig rywogaeth ym Mhrydain sy'n gallu cnoi person yw'r ele feddyginiaethol, sy'n brin iawn. Dim ond mewn ychydig iawn o lynnoedd y ceir hyd iddi.

Larfau Pryfed Teiliwr

Mae'r rhain yn edrych fel fersiynau dyfrol o'r cynrhon lledr y dewch chi o hyd iddynt mewn pridd yn yr ardd. Mae gan rai ohonynt ffug goesau bach tra bo eraill hebddynt. Maent yn amrywio rhwng 2cm a 5cm o hyd.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Canlyniadau Monitoriaid Infertebratau Afonydd Teifi (TRIM) – mis Mawrth

Oherwydd diffyg yn hidlydd fy e-byst 'jync', aeth y canlyniadau hyn i'r ffolder anghywir ac nid oeddent wedi'u cynnwys yn yr adroddiad diwethaf!! Ymddiheuriadau i'r gwirfoddolwyr perthnasol – dyma fy nehongliad i o'r canlyniadau, os ychydig yn hwyr!

Dalgylch Ceri

Enw'r Afon		Ceri	Ceri	Ceri Dulas	Ceri
Enw'r Safle		Pont Wnda	Felin Gwm	Beddgeraint	Cwmdu
Cyfeirnod Grid Cenedlaethol		SN368446	SN344481	SN315466	SN309432
Samplwyr		Bob Montgomery, Christian Vine			
Amodau					
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	50	50	50	100
	Pryfed heb Gas	5	5	6	2
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeraeidae)				
	Blue-winged Olive up-wing				
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	70	100	10	
	Olive up-wing (Baetidae)	50	100	120	50
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	2	10		100
Berdys y nant	Berdys y nant	7	3	2	5
Gelod	Gelod			1	2
Malwod	Cogyrnau tro				
	Hyddgorn				
Hôr	Hôr				
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		184	268	189	259
Arall	Pysgod				
	Arall				
Sylwadau					

Dim problemau amlwg ar unrhyw safle. Mae absenoldeb pryfed y cerrig ar safle Beddgeraint yn anarferol, a dylid cadw llygad arno.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Dalgyrch Canol Teifi

Enw'r Afon		Cwerchyr	Gran	Talog	Tyweli
Enw'r Safle					
Cyfeirnod Grid Cenedlaethol		SN368446	SN368466	SN464376	SN442379
Samplwyr		Ian Thomas/ Eric Davies			
Amodau					
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	0	1		5
	Pryfed heb Gas	4	5		2
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeridae)				
	Blue-winged Olive up-wing				
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	20	20	15	10
	Olive up-wing (Baetidae)	50	100	50	100
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	20	10	20	10
Berdys y nant	Berdys y nant	20			
Gelod	Gelod				
Malwod	Cogyrnau tro				
	Hyddgorn				
Hôr	Hôr				
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		114	136	85	127
Arall	Pysgod				
	Arall				5 pryf soser

Dim problemau mawr ar unrhyw safle. Mae cyfanswm biomas afon Talog yn weddol isel am yr adeg hon o'r flwyddyn, ond mae'r Heptagenidau a'r Pryfed Cerrig sensitif yn dal i fod yn bresennol.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Dalgyllch Canol Teifi

Enw'r Afon		Clettwr	Clettwr Fawr	Clettwr Fach
Enw'r Safle		10	9	8
Cyfeirnod Grid Cenedlaethol		SN448436	SN425469	SN440483
Samplwyr		Ieuan Thomas/ Gwil Jones		
Amodau				
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	2	1	2
	Pryfed heb Gas	6	6	4
Nymffod cyllion Mai	Up-wing (Ephemeraeidae)			
	Blue-winged Olive up-wing			
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	25	16	35
	Olive up-wing (Baetidae)	35	90	40
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	10	6	
Berdys y nant	Berdys y nant		2	11
Gelod	Gelod			
Malwod	Cogyrnau tro			
	Hyddgorn			
Hôr	Hôr			
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		78	121	92
Arall	Pysgod			
	Arall			

Mae'r tri safle'n edrych yn weddol iach.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Teifi Uchaf

Enw'r Afon		Brenig	Brefi	Teifi/Abercarfan	Teifi Penrallt
Enw'r Safle		26	27	31	32
Cyfeirnod Grid Cenedlaethol					
Samplwyr					
Amodau					
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	34	15		7
	Pryfed heb Gas	2	12	13	19
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeridae)				
	Blue-winged Olive up-wing				
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	99	21	34	70
	Olive up-wing (Baetidae)	89	61	160	194
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	53	14	36	15
Berdys y nant	Berdys y nant		1	2	1
Gelod	Gelod		1	3	1
Malwod	Cogyrnau tro		1		1
	Hyddgorn				
Hôr	Hôr		1		8
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		277	127	248	316
Arall	Pysgod		1 llysywen bendoll yr afon, 1 penlletwad		2 wrachen farfog, 1 pilcodyn
	Arall	2 fwydyn, 6 larfa gwybed di-frath	11 pryf soser, 5 mwydyn, 6 larfa gwybed di-frath	1 pryf soser, 130 larfa gwybed di-frath	2 larfa cacwn y meirch, 6 larfa gwybed di-frath

Eto, ymddengys bod ansawdd biolegol da iawn gan bob safle.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Canlyniadau TRIM – Gorffennaf

Teifi Isaf

Enw'r Afon		Ceri	Ceri	Ceri Dulas	Ceri
Enw'r Safle		Pont Wnda	Felin Gwm	Beddgeraint	Cwmdu
Cyfeirnod Grid Cenedlaethol		SN368446	SN344481	SN315466	SN309432
Samplwyr		Bob Montgomery, Christian Vine			
Amodau					
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	50	100	100	500
	Pryfed heb Gas	2	10	5	50
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeraeidae)				
	Blue-winged Olive up-wing				
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	2	2	50	
	Olive up-wing (Baetidae)	50	100	50	150
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	5	10	5	
Berdys y nant	Berdys y nant	5	10	5	
Gelod	Gelod			20	
Malwod	Cogyrnau tro				
	Hyddgorn				
Hôr	Hôr				
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		114	232	280	700
Arall	Pysgod				
	Arall				
Sylwadau					

Mae'r safle ar afon Ceri braidd yn rhyfedd, gan nad oes yma'r un cylionyn Mai na phryf y cerrig sensitif, ond mae llawer iawn o bryfed gwellt! Tybiaf mai natur dymhorol y samplu yw'r rheswm dros hyn, gan fod pryfed y cerrig a chylion Mai yn aml ond megis dechrau ar eu cylch bywyd, neu'n dal i fod mewn wyau, ym mis Gorffennaf. Os yw'r safle hwn yn dal i edrych braidd yn rhyfedd yn sampl y tymor nesaf, awn i edrych ar y safle.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Canol Teifi

Enw'r Afon		Cwerchyr	Gran	Talog	Tyweli
Enw'r Safle					
Cyfeirnod Grid Cenedlaethol		SN368446	SN368466	SN464376	SN442379
Samplwyr		Ian Thomas/ Eric Davies			
Amodau					
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	6	1		1
	Pryfed heb Gas	6	6	10	5
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeridae)				
	Blue-winged Olive up-wing				
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	1	20	10	10
	Olive up-wing (Baetidae)	50	150	120	200
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	2	20	20	10
Berdys y nant	Berdys y nant	8			4
Gelod	Gelod				
Malwod	Cogyrnau tro				
	Hyddgorn				
Hôr	Hôr				
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		73	197	160	230
Arall	Pysgod				
	Arall	10 pryf soser			

Dim problemau ar y safleoedd hyn.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Dalgylch Clettwr

Enw'r Afon	Clettwr	Clettwr Fawr	Clettwr Fach
Enw'r Safle	10	9	8
Cyfeirnod Grid Cenedlaethol	SN448436	SN425469	SN440483
Samplwyr	Ieuan Thomas/ Gwil Jones		
Amodau			
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	3	
	Pryfed heb Gas	14	11
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeridae)		
	Blue-winged Olive up-wing		
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	30	18
	Olive up-wing (Baetidae)	32	60
45			
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	6	2
8			
Berdys y nant	Berdys y nant	10	1
6			
Gelod	Gelod		
Malwod	Cogyrnau tro		
	Hyddgorn		
Hôr	Hôr		
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)			
Arall	Pysgod		
	Arall		

Nodwyd ffwng carthffosiaeth ar safle Clettwr Fawr hefyd. Hysbyswyd tîm Rheoli Amgylcheddol Ceredigion am hyn ac maent bellach yn ymdrin â'r sefyllfa, gan fod absenoldeb Heptagenidau a **Blue Winged Olives** yn destun pryder hefyd.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Teifi Uchaf

Enw'r Afon		Brennig	Brefi	Teifi/Abercarfan	Teifi Penrallt
Enw'r Safle					
Cyfeirnod Grid Cenedlaethol					
Samplwyr					
Amodau					
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	5	8	64	15
	Pryfed heb Gas	33	3	11	2
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeridae)				
	Blue-winged Olive up-wing	32	9	13	11
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	5	9	30	6
	Olive up-wing (Baetidae)	261	52	66	338
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	10	5	21	13
Berdys y nant	Berdys y nant		3	4	4
Gelod	Gelod	1		1	3
Malwod	Cogyrnau tro				
	Hyddgorn				
Hôr	Hôr				
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)					
Arall	Pysgod	1 wrachen farfog	1 wrachen farfog		3 philcodyn
	Arall	2 fwydyn, 2 larfa cacwn y meirch, 6 disc beetles	54 disc beetles, llawer o larfau gwybed di-frath	Llawer o larfau gwybed di-frath, 1 larfa cacynen y meirch, 33 disc beetles	Ychydig o larfau gwybed di-frath

Pob safle'n edrych yn iawn. Yn bendant yn flwyddyn dda i gacwn y meirch, yn anffodus i ni'r gweithwyr maes!!

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Canlyniadau Sir Benfro

Cleddau Wen

Haf 2014		Pont y Santes Catrin		Pont Cutty		Nant Cartlett		Anghof, Pont Beulah		Anghof, Llantydewi	
Cod lleoliad [ar gyfer map rhyngweithiol i ddod]		1		2		16		31		38	
System Leoli Fyd-eang		SM945198		SM941188		SM 983 181		SM 98090 28397		SM97012 28143	
Dyddiad		16/06/2014 2pm		16/06/2014 3.30pm		22/03/2014		28/05/2014		23/07/2014	
Enwau'r Monitoriaid		DN/JC		DN/JC		WE/BE		JCu/PP		JCu/RT	
Amodau		PH – 5 yn ôl fy mhapurau dangosydd. Tymheredd 14C. Ychydig o liw ar y dŵr.		Ychydig o liw ar y dŵr. Tymheredd 14C. PH 5, yn bendant nid pH 6 a gofnodwyd gennym o'r blaen.		Gweddol uchel, ychydig o liw.		Llifoedd isel.		Llifoedd isel, tywydd twym. Man gro siltaiidd.	
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	B	40	C	400	B	15	B	10	A	5
	Pryfed heb Gas	B	20	A	6	A	2	A	8	B	10
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeraidae)	A	1	-	0	A	5	-	0	-	0
	Blue-winged Olive up-wing	B	15	A	6	B	50	B	30	B	30
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	B	85	B	30	B	50	B	10	A	2
	Olive up-wing (Baetidae)	B	75	B	40	C	150	C	140	C	250
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	-	0	B	20	-	0	B	10	B	10
Berdys y nant	Berdys y nant	B	15	A	9	B	30	A	4	A	3
Gelod	Gelod	-	0	A	1	A	3	-	0	A	1
Malwod	Cogyrnau tro/hyddgorn	A	2	-	0	-	0	A	2	A	6
Hôr	Hôr	-	0	-	0	B	30	-	0	-	0
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		253		512		335		214		317	
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		22.3.14 = 335		14.04.14 = 199							
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		30.09.13 = 294		07.10.13 = 126				15.09.13 = 173			
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		24.6.13 = 1074		25.6.13 = 447		7.5.13 = 142					
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		16.4.13 = 434		16.4.13 = 101							
Arall	Pysgod	3 phenlletwad									
	Arall	20 chwilen a 5 pryf genwair. Brennig dŵr croyw oedd y 2 'falwen'				Llawer o chwilod bach a nifer o bryfed genwair.		2 frenigen, 1 mwydyn. Llawer o Faetidau bach iawn a larfau gwybed di-frath.		Mwyafrif y baetidau yn fach iawn. Gammarus yn fach iawn. Llawer o lyngyr lledog.	

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

<p>Sylwadau</p>	<p>Dim arwyddion deoriad. DN yn tybio mai diatomau sy'n achosi lliw'r dŵr. Dim pryfed y cerrig!!</p>	<p>Dim deoriad. Dim chwyn ar y safle y tro hwn oherwydd cysgod o'r coed efallai. Roedd 350 o'r pryfed gwellt â chas, ar amcangyfrif, yn unedau bach wedi'u glynu ar gerrig mawr ym man y sampl.</p>		<p>Man creigiog bas.</p>	<p>Ar hyn o bryd, mae gan 40+ o wartheg fynediad rhwydd i'r afon ar hyd 200m o'r lan.</p>
------------------------	--	---	--	--------------------------	---

Mae absenoldeb pryfed y cerrig ar safle Pont y Santes Catrin ychydig yn rhyfedd, ond mae'n bosibl mai'r rheswm dros hyn yw bod larfau'r rhywogaeth, sydd fel arfer yn bresennol, yn bitw yn dymhorol ac felly na sylwyd arnynt. Efallai nad ydynt wedi deor eto!! Ceir niferoedd da o heptagenidau yn bresennol, felly nid yw llygredd organig yn debygol o fod yn broblem. Mae'r safleoedd eraill yn ymddangos yn iawn, mae'r pryfed gwellt niferus â chas yn debygol o fod yn rhywogaethau Glossiphonia neu Agapetus, sy'n cyrraedd niferoedd uchel yn yr haf ac yn adeiladu "iglwau" creigiog bach sy'n glynu at greigiau mawr.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Cleddau Ddu

Haf 2014		Nant Arberth - Ffatri Llongau		Nant Arberth – Pont Canaston		Syfni – Pont Gelli		Cleddau Ddu – Fferm GlanCleddau		Afon Wern – De Tir Bach	
Cod lleoliad [ar gyfer map rhyngweithiol i ddod]		6		27		12		13		14	
System Leoli Fyd-eang		SN 09582 14482		SN 06727 15105		SN 082 195		SN 098 212		SN 12923 28476	
Dyddiad		26/06/2014		23/07/2014		19/06/2014		19/06/2014		21/05/2014	
Enwau'r Monitoriaid		JH/JeH		JH/JeH		RB/CB		RB/CB		JS	
Amodau		Dyfnder 15 cm ar gyfartaledd.				Cynnes ac isel		Cynnes ac isel.		Oer, clir, uchder canolig.	
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	B	24	B	40	A	8	B	20	A	7
	Pryfed heb Gas	B	14	-	0	B	15	B	25	A	2
Nymffod cyllion Mai	Up-wing (Ephemeraidae)	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0
	Blue-winged Olive up-wing	B	24	A	5	-	0	-	0	A	5
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	B	14	B	10	B	12	B	12	B	14
	Olive up-wing (Baetidae)	A	7	A	5	B	30	B	60	B	50
Nymffod prymed y cerrig	Nymffod prymed y cerrig	A	1	-	0	A	2	B	12	B	20
Berdys y nant	Berdys y nant	B	76	B	10	B	20	A	4	A	4
Gelod	Gelod	A	1	-	0	C	200	B	12	-	0
Malwod	Cogyrnau tro/hyddgorn	A	6	B	10	-	0	-	0	-	0
Hôr	Hôr	-	0	-	0	A	4	C	110	-	0
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		167		80		291		255		102	
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		10.3.14 = 225		12.3.14 = 289		16.5.14 = 367		16.5.14 = 270			
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		11.9.13 = 118		29.9.13 = 71		12.03.14 = 98		12.03.14 = 397		10.7.13 = 105	
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		3.7.13 = 217		5.8.13 = 105		11.12.13 = 394		11.12.13 = 185		8.5.13 = 110	
Arall	Pysgod					1 penlletwad		1 penlletwad			
	Arall			11 larfa pryf mewn samplau neu wedi'u glynu ar greigiau. 34 chwyrlligwgan? a 2 chwilen dir.		10 pryf genwair.		1 pryf genwair.			
Sylwadau		Mae rhes o greigiau bach wedi cael ei gosod ar draws y nant, sy'n cyfyngu rhywfaint ar y llif. Mae hyn ychydig yn is na'r pwynt samplu arferol ac mae wedi cael effaith pwll bas ar y pwynt samplu. Mae'r silt a'r gweddillion wedi cynyddu o ganlyniad. Cymerwyd sampl felly yn y safle arferol ac ychydig islaw'r rhwystr hefyd. Ni fyddai'r rhwystr yn atal pysgod rhag symud ac efallai y cafodd ei greu er mwyn		Dyfnder y dŵr yn is – 10cm ar gyfartaledd. Mwy o chwyn dŵr 'tebyg i fwsogl' - oddeutu 305% erbyn hyn. Mwy o orchudd coch ar wyneb uchaf y creigiau.		Dim llawer o bethau byw yn y sampl (heblaw gelod).					

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

	gwella amrywiaeth y cynefin?				
--	------------------------------	--	--	--	--

Nyfer

Haf 2014		Nyfer – Pont Crosswell		Afon Gamman - Pont Carreg		Afon Duad – Ail ryd	
Cod lleoliad [ar gyfer map rhyngweithiol i ddod]		11		19		39	
System Leoli Fyd-eang		SN 12597 37014		SN 083 401		SN 10924 38830	
Dyddiad		17/05/2014		30/03/2014		25/07/2014	
Enwau'r Monitoriaid		DS/PL		RR/SR		DS/Jcu	
Amodau		Yr afon yn weddol isel a chllir. Tymheredd yr aer 19c		Llif cyfartalog.		Llif isel, clir.	
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	B	10	A	1	B	20
	Pryfed heb Gas	B	18	-	0	A	3
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeraidae)	-	0	-	0	-	0
	Blue-winged Olive up-wing	B	10	-	0	A	2
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	B	25	-	0	A	8
Nymffod pryfed y cerrig	Olive up-wing (Baetidae)	A	5	B	30	B	20
	Nymffod pryfed y cerrig	B	15	A	2	B	30
Berdys y nant	Berdys y nant	B	50	B	10	B	70
Gelod	Gelod	A	1	-	0	-	0
Malwod	Cogyrnau tro	-	0	-	0	-	0
	Hyddgorn	-	0	-	0	-	0
Hôr	Hôr	A	2	-	0	-	0
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		136		43		153	
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		10.09.13 = 207		26.5.13 = 148			
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		29.4.13 = 390					
Arall	Pysgod					Gwelwyd brithyllod bach yn y ddŵr.	
	Arall					Blewlyngyr, chwilen.	
Sylwadau				Cafodd gwely'r afon ei sgwrio gan lefelau uchel o ddŵr yn llifo'n gyflym yn ddiweddar.		Y fynedfa i'r rhyd wedi'i rhwystro felly nid yw'n cael ei defnyddio. Tystiolaeth o lifoedd uchel a sianel wedi'i hail-alinio gyda phentyrrau o raeon, ond yn dal i fod yn hygrch i sewiniaid ar hyn o bryd hyd yn oed â llifoedd isel.	

Mae afon Gamman yn edrych yn wael iawn o hyd. Mae tîm Rheoli Amgylcheddol Sir Benfro'n parhau i gydweithio gyda'r tîrfeddiannwyr yn y dalgylch i geisio datrys y problemau llygredd amlwg.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Gwaun

Haf 2014		Nant Wdig		Gwaun Pont Cilrhedyn		Gwaun Llanychaer	
Cod lleoliad [ar gyfer map rhyngweithiol i ddod]		4		21		22	
System Leoli Fyd-eang		SM 94741 37427		SN 005348		SM 987354	
Dyddiad		19/07/2014		16/05/2014		16/05/2014	
Enwau'r Monitoriaid		JCu/PP		MT/HR		MT/HR	
Amodau		Llifoedd isel.		Lefelau da.		Lefelau da.	
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	B	20	A	3	A	8
	Pryfed heb Gas	B	30	A	4	B	12
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeridae)	-	0	-	20	-	0
	Blue-winged Olive up-wing	B	20	-	0	B	12
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	-	0	A	1	B	24
	Olive up-wing (Baetidae)	A	1	B	24	B	28
Nymffod pruned y cerrig	Nymffod pruned y cerrig	B	20	A	8	B	16
Berdys y nant	Berdys y nant	A	2	-	0	A	1
Gelod	Gelod	-	0	A	1	-	0
Malwod	Cogyrnau tro/ hyddgorn	C	200	A	4	A	8
Hôr	Hôr	B	10	-	0	-	0
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		303		65		109	
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		24.08.13 = 99		29.08.13 = 25		29.08.13 = 81	
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		16.3.13 = 102		29.5.13 = 110		29.5.13 = 127	
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		13.10.12 = 178					
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		1.9.12 = 198					
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		30.5.12 = 31					
Arall	Pysgod	4 o silod mân, adnabuwyd fel crethyll 3 phigyn benyw.					
	Arall	Nifer fawr o chwilog crwn.					
Sylwadau		Strimynnau trwchus o algae brown ffilamentaidd ar blanhigion sy'n hongian drosodd a cherrig. Gwelwyd pysgod mwy o faint ym man y sampl ac yn uwch.		Llif da, rhedeg yn glir. Nyth o lygod mawr yn agos i'r safle profi?? Cymerwyd pob gofal a defnyddiwyd menig llawfeddygol.			

Dim problemau amlwg. Mae safle Cilrhedyn yn well o lawer na'r haf diwethaf, er gwaethaf y trigolion blewog!

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Canlyniadau Taf

Haf 2014		Taf - Cwm Miles	
Cod lleoliad [ar gyfer map rhyngweithiol i ddod]		10	
System Leoli Fyd-eang		SN 16136 21610	
Dyddiad		12/07/2014	
Enwau'r Monitoriaid		DS/CS	
Amodau		Yr afon yn isel a chlir. Tymheredd yr aer 15°C	
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	A	9
	Pryfed heb Gas	A	8
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeridae)	-	0
	Blue-winged Olive up-wing	B	20
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	B	80
	Olive up-wing (Baetidae)	B	40
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	B	30
Berdys y nant	Berdys y nant	A	9
Gelod	Gelod	A	5
Malwod	Cogyrnau tro/ hyddgorn	A	1
Hôr	Hôr	A	8
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		210	
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		16.05.14 = 156	
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		11.09.13 = 110	
Dangosydd dwysedd/biomas blaenorol (cyfanswm)		30.4.13 = 48	
Arall	Pysgod		
	Arall	2 fwydyn	
Sylwadau		Mae Gammarus wedi ail-ymddangos ar y safle hwn. Ni chafwyd dim yn y sampl flaenorol, Mai 2014.	

Dim problemau yma. Braff hefyd yw gweld Gammarus yn dychwelyd i'r safle.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Canlyniadau Nant Colby

Haf 2014 Canlyniadau monitro infertebratau afon		Penllanw Colby hyd at derfyn llanwol GB110061030760. Rhagnant orllewinol sy'n llifo trwy erddi'r coetir		Penllanw Colby hyd at derfyn llanwol GB110061030760. Rhagnant ddwyreiniol sy'n llifo trwy erddi'r coetir.	
Cod lleoliad [ar gyfer map rhyngweithiol i ddod]		35		36	
System Leoli Fyd-eang		SN 15538 08514		SN 15734 08194	
Dyddiad		02/07/2014		02/07/2014	
Enwau'r Monitoriaid		LJ/GJ		LJ/GJ	
Amodau		Diwrnod cynnes (20°C), heb fesur tymheredd y dŵr.		Diwrnod cynnes (20°C), heb fesur tymheredd y dŵr.	
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	A	2	A	4
	Pryfed heb Gas	A	2	B	12
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeraidae)	A	3	A	1
	Blue-winged Olive up-wing	-	0	B	10
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	A	8	B	13
	Olive up-wing (Baetidae)	B	14	A	1
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	A	7	A	1
Berdys y nant	Berdys y nant	B	15	B	95
Gelod	Gelod	-	0	-	0
Malwod	Cogyrnau tro/ hyddgorn	-	0	-	0
Hôr	Hôr	-	0	-	0
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		51		137	
Arall	Pysgod	Oddeutu hanner dwsin o frithyllod rhwng 3 a 9 modfedd o hyd yn y nant ger y pwynt samplu.			
	Arall			Ychydig o bryfed tebyg i chwain dŵr yn bresennol, ychydig o olives a phryfed y cerrig.	
Sylwadau		Pwll yw'r pwynt samplu yng nghanol llystyfiant sy'n hongian drosodd (yn nodweddiadol o weddill y coetir). Gwaelod yn raeau siâl â gorchudd o waddod llac a symudir o'i gicio, ond yn clirio'n gyflym		Pwynt samplu yn ymyl llwybr troed cyhoeddus; gwaelod siâl i'r nant â gorchudd o waddod mân a symudir o'i gicio, ond yn rhedeg yn glir yn gyflym. Lefel llif isel yn yr haf	

Mae gan y ddau safle niferoedd da o dacs sensitif, mae presenoldeb brithyllod hefyd yn arwydd da iawn. Bydd yn ddiddorol gweld sut y bydd y safleoedd hyn yn gwneud yn ystod misoedd y gaeaf pan fyddwn yn gweld mwy o broblemau llygru amaethyddol yn gyffredinol (fel y gwelwyd yn y gorffennol yn y nentydd sy'n llifo i draeth Amroth).

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Dalgylch Lllys-y-Frân

Haf 2014		Syfynwy i fyny'r afon o bont Farthings Hook		Rhagnant Sychpant yn Farthings Hook		Syfynwy i fyny'r afon o Lys-y-Frân		Rhagnant Tufton yn Farthings Hook		Rhagnant Tufton i lawr yr afon o Dŷ Canol		Rhagnant Poll Tax i fyny'r afon o'r gronfa		Rhagnant Poll Tax i fyny'r afon o'r B4329 yng Nglannant	
System Leoli Fyd-eang		SN 04758 26969		SN 048 268		SN 042266		SN 046270		SN 044275		SN040266		SN033276	
Dyddiad		14/07/2014		14/07/2014		14/07/2014		14/07/2014		14/07/2014		14/07/2014		14/07/2014	
Enwau'r Monitoriaid		LE/JCu		DN/JC		GJ/LJ/RD/DB		DN/JC		LE/JCu		GJ/LJ/RD/DB		GJ/LJ/RD/DB	
Amodau		Gwely'r afon yn gymharol fas ac wedi'i orchuddio â chlogfeini a chreigiau o wahanol faint sy'n llithrig.				Gwely'r afon yn garreg galed ag ychydig o raeau, clir ac yn llifo'n gyflym gyda phyllau a chreigiau, llithrig. Amodau golau isel oherwydd llystyfiant sy'n hongian drosodd.				Creigwely yw'r safle hwn gan fwyaf heb gerrig rhydd, llithrig ag algae gwyrdd yn tyfu mewn manau, canopi trwchus uwchben a llifoedd isel iawn.		Pwll a riffi â gorchudd da uwchben ond heb ormod o gysgod. Y dŵr yn lân a chliir, gwely'r afon yn raeau bach â cherrig mwy o faint yn eu plith.		Y dŵr yn lân a chliir, llif isel yn ystod yr haf; gwely'r afon yn raeau bach o wahanol faint gyda cherrig mwy o faint.	
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	B	10	B	30	-	0	B	30	B	20	B	40	A	4
	Pryfed heb Gas	A	7	B	40	A	4	B	40	B	20	B	30	-	0
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeridae)	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0
	Blue-winged Olive up-wing	B	10	A	1	A	3	B	10	A	1	-	0	A	3
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	-	0	-	0	A	1	-	0	-	0	-	0	-	0
	Olive up-wing (Baetidae)	B	30	-	0	A	1	-	0	B	20	A	1	B	20
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	B	10	A	8	B	30	B	10	A	1	A	9	A	5
Berdys y nant	Berdys y nant	A	6	B	80	-	0	A	1	-	0	A	1	A	1
Gelod	Gelod	-	0	B	10	-	0	-	0	A	2	-	0	-	0
Malwod	Cogyrnau tro/ hyddgorn	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0
Hôr	Hôr	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		73		169		39		91		64		81		33	
Arall	Pysgod			3 gleisiad											
	Arall	Llawer o chwilod. 6 malwen = brennig dŵr croyw a ganfuwyd wrth dynnu oddi ar greigiau. Llawer o lyngyr lledog. Larfau gwybed di-frath yn bresennol.		1 blewlyngyr, 2 bryf genwair, 3 cragen brenigen, 1 chwilen. Ancylidae.				Nifer o falwod, 2 bwpa, 1 pryf genwair, 1 mwydyn, sawl cragen brenigen.		Larfau gwybed di-frath yn bresennol.		Nymff gwas y neidr mawr. 1 chwilen fach.		Un mwydyn.	
Sylwadau				Sampl cic 2 funud, tynnu oddi ar greigiau 1 munud. Cafwyd 30 o bryfed gwellt â chas yn cydio wrth ar y cerrig.		Gwelwyd glas y dorlan yn hedfan i fyny'r afon. Tystiolaeth o wartheg yn crwydro yn y goedwig uwchben y gronfa yma.		Sampl cic 2 funud, tynnu oddi ar greigiau 1 munud.		Roedd y rhan fwyaf o'r pryfed gwellt heb gas yn fach.					

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Nid oedd yr un safle'n edrych yn ofnadwy o wael, er bod rhagnant Poll Tax fel petai'n weddol brin ar ei phen uchaf. Does dim llawer yn afon Syfynwy yn union i fyny'r afon o'r gronfa, er y gallai hyn fod yn broblem â'r cynefin gan fod pethau'n well erbyn cyrraedd pont Farthings Hook ymhellach i fyny'r afon. Yn ddi-ddorol, ni chanfuwyd braidd dim larfau Heptagenid, oherwydd adeg y flwyddyn yn ôl pob tebyg. Ceir larfau heptagenid mawr fel arfer yn y gaeaf ac yn gynnar yn y gwanwyn, ac os ydynt yn bresennol yn yr haf, fel arfer maent newydd ddeor ac yn fach iawn, neu'n dal i fod mewn wyau!

Canlyniadau Sir Gaerfyrddin

Dalgylch Cothi

Enw'r Afon		Cothi		Cothi	
Enw'r Safle		Twrch, Pumsaint		Clydach, Brechfa	
Cyfeirnod Grid Cenedlaethol					
Samplwyr		Peter John / Mike Heckler		Peter John / Mike Heckler	
Amodau					
		Categori	Nifer a ganfuwyd	Categori	Nifer a ganfuwyd
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	B	29	B	24
	Pryfed heb Gas	B	34	B	53
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeraeidae)				
	Blue-winged Olive up-wing	A	7	A	7
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	C	344	B	89
	Olive up-wing (Baetidae)	C	690	B	39
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	C	184	B	64
Berdys y nant	Berdys y nant	A	1		
Gelod	Gelod				
Malwod	Malwod	A	1		
Hôr	Hôr				
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		1290		276	
Nodiadau		Cymerwyd y sampl yn bennaf mewn rhediad cyflym/caregog/graeanog. Sampl doreithiog, efallai oherwydd gaeaf cymharol fwyn.		Cerrig yn sownd ac yn anodd eu symud ar gyfer cic-samplu. 2 o silod mân eog yn y sampl.	
Ansawdd Biolegol		Eithriadol o dda		Da	
Sylwadau		6ed Mai, 2014		6ed Mai, 2014	

Y ddwy sampl yn dangos ansawdd biolegol eithriadol o dda.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Dalgylch Brân Llanymddyfri

Enw'r Afon		Brân		Crychan	
Enw'r Safle		Ystrad Walter		Pont Ffordd	
Cyfeirnod Grid Cenedlaethol					
Samplwyr		Lee Lucas / Chris Beynon		Lee Lucas / Chris Beynon	
Amodau		Heulog, llif da. Dyfnder o 2'. Canol dydd. Cymerwyd y sampl o ran o'r afon heb gysgod.		Heulog. Llif da. Dyfnder o 0.5'. 70% mewn cysgod oherwydd chwyn yn gordyfu o'r ddwy ochr.	
		Categori	Nifer a ganfuwyd	Categori	Nifer a ganfuwyd
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas				
	Pryfed heb Gas	A	3		
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeraidae)				
	Blue-winged Olive up-wing				
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	B	23		
	Olive up-wing (Baetidae)	B	12		
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	A	9		12
Berdys y nant	Berdys y nant	A	2		2
Gelod	Gelod	A	1		
Malwod	Malwod				
Hôr	Hôr				
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		50		14	
Nodiadau		100+ o silod mân, ddim yn arbenigwr ond wedi sylwi ar faw dyfrgwn ar silff y bont. 3 chynrhonyn coch ac 8 chwilen hefyd.		15 chwilen, pryf cop y dŵr, 1 penlletwad	
Ansawdd Biolegol					
Sylwadau		22ain Mehefin, 2014		19eg Gorffennaf, 2014	

Mae afon Crychan yn edrych yn wael iawn, sy'n anarferol gan fod ansawdd dŵr da gan y nant hon fel arfer. Rydym i fod i samplu'r nant hon ym mis Medi felly edrychwn i weld a fu unrhyw welliant.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Tywi Isaf

Enw'r Afon		Pibwr		Gwili		Cwmffrwd	
Enw'r Safle		I fyny'r afon o Gwmffrwd		I fyny'r afon o bont ffordd Abergwili		I lawr yr afon o Nant y Glasdwr	
Cyfeirnod Grid Cenedlaethol							
Samplwyr		Lee Lucas		Lee Lucas		Lee Lucas	
Amodau		Heulog, gorchudd 80%, llif cyson.		Heulog, dim gorchudd, llifoedd cyson		Heulog, gorchudd 60%, llif cyson	
		Categori	Nifer a ganfuwyd	Categori	Nifer a ganfuwyd	Categori	Nifer a ganfuwyd
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	A	2				
	Pryfed heb Gas						
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeridae)	A	4			A	7
	Blue-winged Olive up-wing					A	2
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)					B	18
	Olive up-wing (Baetidae)						
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	B	16			B	30
Berdys y nant	Berdys y nant					A	5
Gelod	Gelod	A	1				
Malwod	Malwod						
Hôr	Hôr						
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		23		0		62	
Nodiadau		15 cynrhonyn coch		100+ o silod mân. 8 trochwr (ddim 100% ond tybir o'u symudiadau a'r frest wen) yn bwydo i fyny'r afon o'r pwynt samplu			
Ansawdd Biolegol							
Sylwadau		19eg Gorffennaf, 2014		19eg Gorffennaf, 2014		19eg Gorffennaf, 2014	

Nid yw afon Pibwr yn edrych yn rhy dda ar hyn o bryd, ac mae presenoldeb y cynrhon coch yn arwydd o fewnbwn amaethyddol o ryw fath, gan eu bod yn ffafrio nentydd llygredig – maent yn goch oherwydd bod llawer o hemoglobin yn eu cyrff, addasiad ar gyfer amgylcheddau ocsigen isel. Byddwn yn samplu ar afon Pibwr y mis nesaf, felly cawn weld sut y bydd yn gwneud. Tybiaf fod data afon Gwili ar goll, yn hytrach na bod dim byd yn yr afon o gwbl, yn enwedig o ystyried presenoldeb y trochwr a'r silod mân.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Dalgyllch Doethie – Mehefin 2014

Enw'r Afon		Doethie		Pysgotwr		Doethie		Doethie		Pysgotwr	
Enw'r Safle		Uwchben y cydlifiad â Physgotwr		Uwchben y cydlifiad â Doethie		Fawr (Cydlifiad â'r Fach)		Fach (Cydlifiad â'r Fawr)		Nant Gwernog	
Cyfeirnod Grid Cenedlaethol											
Samplwyr		Caroline Orr / Gethyn Thomas		Caroline Orr / Gethyn Thomas		Caroline Orr / Gethyn Thomas		Caroline Orr / Gethyn Thomas		Caroline Orr / Gethyn Thomas	
Amodau											
		Categori	Nifer a ganfuwyd	Categori	Nifer a ganfuwyd	Categori	Nifer a ganfuwyd	Categori	Nifer a ganfuwyd	Categori	Nifer a ganfuwyd
Pryfed Gwellt	Pryfed â Chas	A	1	A	7	B	16			A	2
	Pryfed heb Gas	B	14	B	17	B	31	A	5	B	11
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeridae)										
	Blue-winged Olive up-wing										
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)	A	4	A	5	A	1				
	Olive up-wing (Baetidae)	B	10	B	23	B	26	B	14	B	54
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	A	3	B	23	B	19	B	19	B	25
Berdys y nant	Berdys y nant										
Gelod	Gelod										
Malwod	Malwod										
Hôr	Hôr										
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		32		75		93		38		92	
Nodiadau											
Ansawdd Biolegol											
Sylwadau		3ydd Mehefin, 2014		3ydd Mehefin, 2014		5ed Mehefin, 2014		5ed Mehefin, 2014		5ed Mehefin, 2014	

Mae'r holl safleoedd yn edrych yn well nag yr oeddent yn samplau dechrau'r gwanwyn, a gobeithiaf fod hyn yn adlewyrchu'r codiad yn pH y dŵr wedi gosod tywod calchfaen yn ddiweddar.

Cylchlythyr Monitro Pryfed Afon

De-orllewin Cymru

Gwanwyn 2014

Dalgyrch Doethie - Gorffennaf 2014

Enw'r Afon		Doethie Fach		Doethie Fawr		Blaendoethie		Pysgotwr	
Enw'r Safle		I fyny'r afon o'r cydlifiad â'r Fawr		I fyny'r afon o'r cydlifiad â'r Fach		I fyny'r afon o'r bont ffordd		Nant Gwernog	
Cyfeirnod Grid Cenedlaethol									
Samplwyr		Caroline Orr		Caroline Orr		Caroline Orr		Caroline Orr	
Amodau		Llifoedd isel		Llifoedd isel, dŵr yn frown tywyll		Llifoedd isel a dŵr brown		Llifoedd isel	
		Categori	Nifer a ganfuwyd	Categori	Nifer a ganfuwyd	Categori	Nifer a ganfuwyd	Categori	Nifer a ganfuwyd
Pryfed Gweltt	Pryfed â Chas	A	2	A	5	A	1	A	4
	Pryfed heb Gas	A	3	A	7	A	6	A	7
Nymffod cylion Mai	Up-wing (Ephemeroidea)								
	Blue-winged Olive up-wing	B	28	B	19	B	13	A	7
	Flat-bodied up-wing (Heptageniidae)							A	1
	Olive up-wing (Baetidae)	B	10	A	8	B	18	A	3
Nymffod pryfed y cerrig	Nymffod pryfed y cerrig	A	8	A	8	B	27	B	16
Berdys y nant	Berdys y nant								
Gelod	Gelod								
Malwod	Malwod								
Hôr	Hôr								
Dangosydd dwysedd/biomas (cyfanswm)		51		47		65		38	
Nodiadau		Llawer o Elmis Aenea		Llawer o Elmis Aenea eto		Casgliad da o chwilog eto		Llawer o Dytiscidae	
Ansawdd Biologol									
Sylwadau		19eg Gorffennaf, 2014		19eg Gorffennaf, 2014		19eg Gorffennaf, 2014		19eg Gorffennaf, 2014	

Eto, mae'r holl safleoedd yn edrych yn well nag arfer, yn enwedig safle Nant Gwernog ar afon Pysgotwr Fawr, sydd wedi dangos gwelliant enfawr ers y gaeaf.